

M. Lib. & Inf. Sc. Sem-II (CBCS – 2018 Course) : SUMMER - 2019
SUBJECT – RESEARCH METHODOLOGY & STATISTICAL TECHNIQUES

Day: **Tuesday**
Date : **07/05/2019**

Time : **03.00 PM TO 06.00 PM**
Max. Marks : **60**

S-2019-0525

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 What do you mean by 'Research'? Explain the significance and objectives of research. (12)

OR

State the purpose, merits and limitations of historical research.

Q.2 Define various types of social research. Explain research process or steps in social research. (12)

OR

Discuss the need, purpose and types of research design.

Q.3 Attempt **ANY TWO** of the following: (12)

- a) Describe the process of conducting interviews for data collection.
- b) Explain the meaning, definition and scope of sampling techniques.
- c) Describe different methods of graphical presentation of data.

Q.4 Attempt **ANY TWO** of the following: (12)

- a) What is survey research? Discuss the objectives of survey.
- b) Define 'Observation'. Discuss the advantages of observation.
- c) Explain the importance of statistical methods in Library and Information Science research.

Q.5 Write short note on **ANY THREE** of the following : (12)

- a) Quota Sampling
- b) Methods of Data Collection
- c) Qualities of Good Research Design
- d) Guidelines for Writing a Research Report.
- e) Bar Graph

* * * * *

मराठी रूपांतर

सूचना :

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ संशोधन म्हणजे काय ? संशोधनाचे महत्त्व आणि उद्दीष्ट स्पष्ट करा. (१२)

किंवा

ऐतिहासिक संशोधन पध्दतीचे उद्देश, गुण आणि मर्यादा स्पष्ट करा.

प्र.२ विविध प्रकारचे सामाजिक संशोधन स्पष्ट करा. सामाजिक संशोधनातील प्रक्रिया किंवा पायऱ्या वर्णन करा. (१२)

किंवा

संशोधन आराखड्याची गरज उद्देश आणि प्रकार याची चर्चा करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) तथ्य (डेटा) संकलनासाठी मुलाखती आयोजित करण्याच्या प्रक्रियेचे वर्णन करा.
- ब) नमुना निवडीचा अर्थ, व्याख्या आणि व्याप्ती थोडक्यात स्पष्ट करा.
- क) तथ्य (डेटा) सादरीकरणाच्या आलेखीय पध्दतीचे विविध प्रकार वर्णन करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) सर्वेक्षण संशोधन म्हणजे काय ? सर्वेक्षणाच्या उद्दीष्टांची चर्चा करा.
- ब) निरीक्षण संज्ञा स्पष्ट करा. निरीक्षणाच्या फायद्यांची चर्चा करा.
- क) प्रंथालय आणि माहिती शास्त्र (एलआयएस) संशोधनातील सांख्यिकीय पध्दतींचे महत्त्व सांगा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा. (१२)

- अ) कोटा नमुना
- ब) तथ्य (डेटा) संकलन पध्दती
- क) चांगल्या संशोधन आराखड्याची गुणवत्ता
- ड) संशोधन अहवाल लिहिण्यासाठीची मार्गदर्शक तत्वे
- इ) बार ग्राफ
